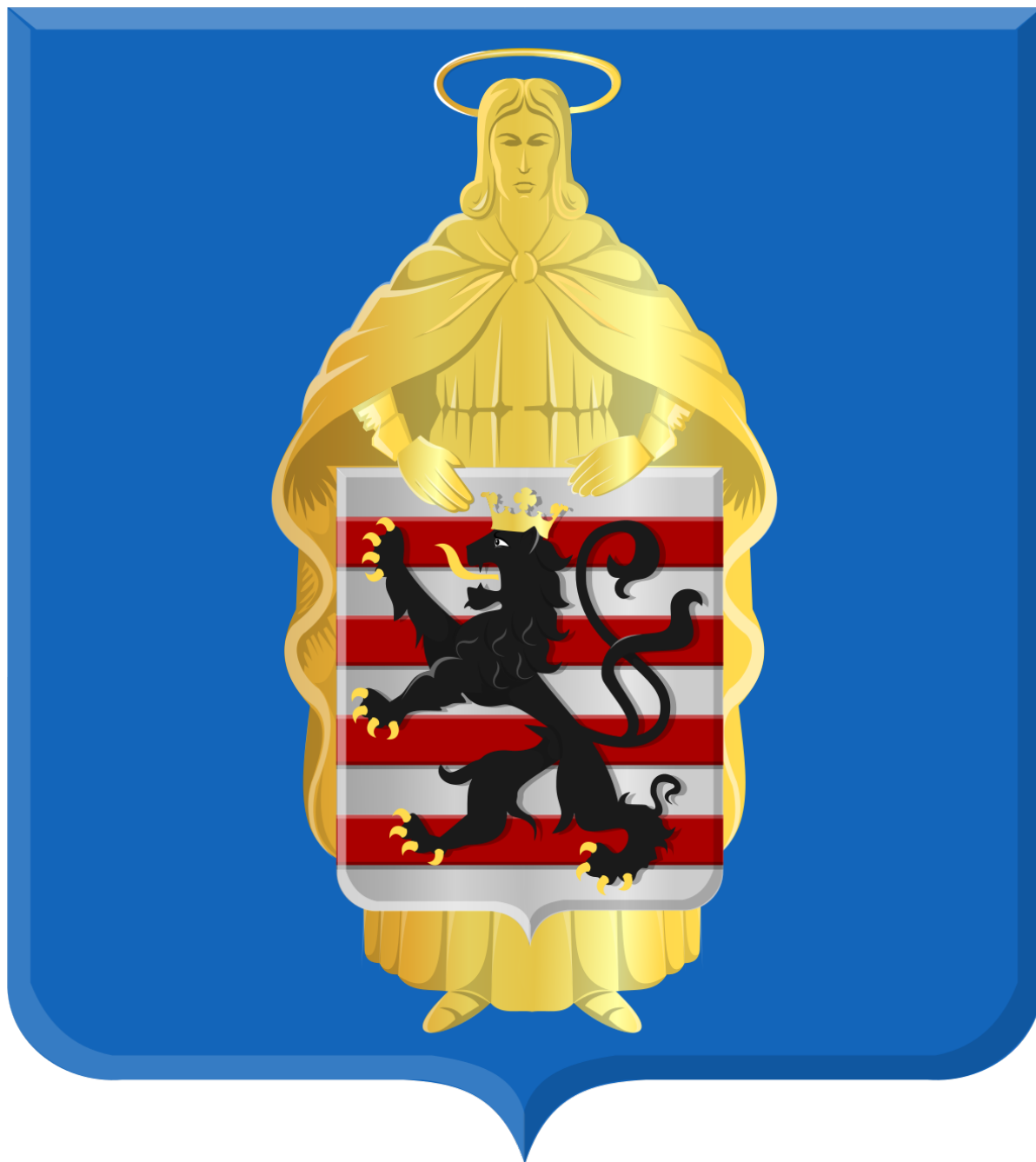

PASTORAAL BELEIDSPLAN 2018 -2023

Parochiefederatie Hoensbroek

Voorwoord

De opdracht van de Kerk is om een levende gemeenschap te zijn van gelovigen. Evangelisatie is een kerntaak van een parochie en een manier om te werken aan die levende Gemeenschap. Het gaat bij Evangelisatie om de volledige Blijde Boodschap aan mensen bekend te maken en zo mensen van binnenuit te vernieuwen. Dat betekent: met een nieuw hart en nieuwe ogen kijken naar Jezus. Maar het betekent ook: naast mensen gaan staan, in hun dagelijkse leven en sommigen moeten zelfs aan de hand worden genomen.

Christus zelf roept ons, christenen, op het evangelie te beleven en anderen daarin te laten delen.

Dat wil het pastorale team en kerkbestuur van de Parochiefederatie Hoensbroek actief uitdragen met een invulling die past bij onze tijd en bij wat mensen in onze parochie bezighoudt. In dit beleidsplan vindt u de richting die wij als parochies willen inslaan. Het zijn de belangrijkste speerpunten die wij de komende jaren willen inzetten voor de evangelisatie. Wij realiseren ons dat dit alleen maar mogelijk zal zijn dankzij een grote groep trouwe vrijwilligers die zich inzet voor onze parochies.

Het beleidsplan is een levend document. Steeds worden aanpassingen gedaan aan de gewijzigde situatie. De Kerk is immers een levende gemeenschap. Van belang is dat de geest van het beleidsplan doorwerkt in de activiteiten die we met elkaar inzetten voor evangelisatie.

Een ander aspect van het parochie-zijn is de dienst aan de samenleving. De parochies willen mensen stimuleren hun verantwoordelijkheid te nemen in de samenleving. Zij doen dat door op de plaats waar zij wonen en werken op te komen voor de zwakkeren, te protesteren tegen onrecht, de aandacht te vestigen op de milieuproblematiek, te werken aan verzoening waar dat maar mogelijk is.

We vinden het belangrijk dat er een sfeer van openheid is in onze parochies, zodat mensen met een verschillende achtergrond en een verschillende manier van geloven zich thuis voelen. Dat vraagt dat we respect voor elkaar hebben, dat we met elkaar van mening kunnen verschillen, maar elkaar niet loslaten.

We willen een gemeenschap zijn waar mensen bij elkaar betrokken zijn en met elkaar meeleven. Gezamenlijk willen we ons inspannen om dat waar te maken.

We willen een gastvrije parochie zijn. Een parochie waar ook mensen die weinig of niet in de kerk komen voelen dat ze toch welkom zijn. Een parochie waar ook mensen die slechts op bepaalde momenten van hun leven bij ons aankloppen terecht kunnen.

Aan de andere kant: een parochiegemeenschap kan niet zonder een groep mensen die zich voor langere tijd voor die gemeenschap inzet. Alleen dan kunnen we plannen die we hebben succesvol uitvoeren. Ook daar besteden we in dit beleidsplan aandacht aan: hoe houden we voldoende vrijwilligers?

Het beleidsplan is opgebouwd rond de onderwerpen liturgie, catechese, diaconie, individuele pastorale zorg, gemeenschapsopbouw en oecumene. Daarna volgen hoofdstukken over financiën, gebouwbeheer en bestuur. In ieder hoofdstuk geven we onze visie hoe wij dat beleidsterrein inhoud willen geven en een beschrijving van de feitelijke situatie. Zaken die goed gaan worden benoemd, maar ook verbeterpunten worden aangedragen. Op die manier is het beleidsplan een aanzet tot verdere ontwikkeling van ons functioneren als geloofs- en parochiegemeenschap(en).

Hoofdstuk 1: Pastorale thema's

1.1 Liturgie

“Zij wijdden zich trouw aan de leer van de apostelen en de onderlinge gemeenschap, het breken van het brood en de gebeden” Handelingen 2: 4

Bovenstaande tekst zou een uitgangspunt kunnen zijn voor de vraag wat liturgie nu eigenlijk is. Bij liturgie gaat het om vieren, ontmoeten, gedenken en bidden. De eredienst of liturgie neemt te midden van de andere kerkelijke activiteiten een bijzondere plaats in, omdat de gelovigen dan bijeen zijn om samen hun geloof te beleven en te vieren. In de eredienst wordt het geloof van mensen, als het goed is, verrijkt en verdiept.

Er bestaan verschillende vormen van liturgie. De meest bekende zijn de eucharistie- en bij grote uitzondering, de woord-communieviering. Ook vespers, doopviering en ziekenzegen zijn vormen van liturgie.

De opbouw en de invulling van een Eucharistieviering ligt grotendeels vast, onder andere door de plaats van de vieringen in het kerkelijk jaar en het leesrooster dat een driejarige cyclus heeft. Toch moet er ook ruimte zijn voor een soms van de vaste gegevens afwijkende invulling. Daarbij kan gedacht worden aan speciale gezinsvieringen, een viering ter ere van de Moeder Gods Maria, een viering voor een jubilerende vereniging en themavieringen. Het is van belang dat mensen zich thuis kunnen voelen en zich kunnen herkennen in de liturgie. Het gaat bij de opzet van de liturgische activiteiten niet om het bereiken van een zo groot mogelijk publiek: de waarde zit niet zozeer in het aantal aanwezigen, maar in de mate waarin de liturgie gezamenlijk beleefd wordt.

Het is goed dat er in onze parochies regelmatig eucharistievieringen zijn, maar we vinden het ook van belang dat een eigen priester voorgaat in die diensten.

Voor velen is het gevoel van zich thuis voelen en zich kunnen herkennen in de liturgie gekoppeld aan de voorganger. Voor anderen is de (persoon van de) voorganger minder belangrijk, maar speelt ook de sfeer die in de liturgie wordt opgeroepen een belangrijke rol. Ook aandacht voor parochiële en persoonlijke zaken in en rondom de liturgie bepalen de vraag of parochianen zich thuis voelen.

Om na te praten over de dienst en andere zaken is er de mogelijkheid om na de Hoogmis van 11.00 uur, elkaar te ontmoeten in een daarvoor geschikte ruimte. Dit werkt – zo ervaren we – stimulerend tot verdere opbouw van de gemeenschap.

Deelname van jongeren

De belangstelling van jongeren voor de liturgie is gering. Dit is een algemeen verschijnsel en geldt niet alleen voor onze parochies. De jongeren moeten actief benaderd worden om deel te nemen aan de vieringen, onder andere door jongeren te vragen als lector en acoliet. Daarnaast kunnen jongeren uitgenodigd worden voor centrale gemeenschappelijke vieringen, zoals de deelname aan de Wereldjongerendagen.

Gezinsvieringen

Binnen onze parochies worden gezinsvieringen gehouden. Zo'n 6 à 7 keer per jaar is er een viering die met name gericht is op kinderen van de basisschoolleeftijd. Thema, liederen en taalgebruik worden afgestemd op kinderen en ook worden ervaringen uit de leefwereld van kinderen in de vieringen verwerkt.

Er wordt getracht via de kinderen ook de volwassenen aan te spreken. Kinderen worden gevraagd aan deze vieringen mee te werken, door iets te lezen, uit te beelden of te zingen.

Liturgisch overleg

Liturgische activiteiten moeten goed voorbereid worden. Met name worden de diensten tijdens de hoogtijdagen, de veertigdagentijd en de advent voorbereid. Ook de vorm van de diensten krijgt speciale aandacht. Zo zijn er om deze tweejaarlijkse bijeenkomsten met de kosters om alles van te voren goed door te spreken. Het pastorale team komt tweewekelijks bij elkaar in een aparte bijeenkomst om mede ook de vieringen voor de komende periode door te nemen.

Zang en koren

De muzikale ondersteuning van de liturgie is van groot belang. Bij de liederenkeuze wordt erop gelet dat deze aansluiten op de lezingen in de dienst. Bij de keuze van de liederen wordt er een evenwicht nagestreefd tussen bekend en onbekend, tussen traditioneel en vernieuwend. Met grote zorg worden de liederen voor de volkszang door de parochiepriester uitgekozen. Zo wordt er met name op gelet dat b.v. een tussenzang een psalm is die aansluit op hetgeen in de eerste lezing is verkondigd en zodoende een antwoord is van ons uit op het Woord van God. Twee van de drie weekeindmissen zijn in de regel over het algemeen volkszang, waardoor er een actieve participatie is van de gelovigen. Vooral de Kleine St.-Jan leent zich uitstekend voor volkszang. In onze parochies zijn zes koren actief.

De gemiddelde leeftijd van de leden van de koren is nogal verschillend: De vergrijzing van het merendeel van de koren neemt verder toe. Aanwas van nieuwe leden is bij de meeste koren gering. Uitzonderingen zijn het Gemend kerkelijk zangkoor St. Caecilia, het schola en de Zanglijsters. Deze drie koren hebben de afgelopen jaren toch steeds nieuwe leden kunnen begroeten. De andere drie koren: het dameskoor van Mariarade, het dameskoor van St.-Jan en het St. Josephkoor hebben zo goed als geen nieuwe aanwas. Er wordt daarom er naar gestreefd om de twee dameskoren samen te laten gaan. Daar de dameskoren om beurten een uitvaartmis opluisteren, helpen ze elkaar nu al uit om ook mee te zingen als het andere koor aan de beurt is. Het St.-Josephkoor is vergrijsd en krijgt geen of weinig nieuwe leden meer, waardoor het moeilijk wordt voor dit koor op langere termijn.

Overige ondersteuning

Naast de koren, die in de liturgie altijd een duidelijke rol hebben, zijn er ook vele anderen die ondersteunende activiteiten verrichten ten behoeve van het goede verloop van de liturgische activiteiten. Gedacht kan worden aan de kosters, lectoren, misdienaars en de verzorgers van de bloemen. Alwaar me momenteel goede kosters hebben en voldoende lectoren, baren vooral de aanwas van misdienaars ons zorgen. De laatste jaren zijn er bijna geen misdienaars meer bijgekomen. Toch blijven we hier constant alle aandacht aan geven. Om deze reden zullen alle communicanten één maal de Mis mee dienen, zodat we in de Hoogmis toch misdienaars hebben en vandaar uit zijn ze misschien genegen om definitief misdienaar te worden. Wel lukt het ons om voldoende acolieten te werven, waardoor wij in de Hoogmissen en bij Hoogfeesten, maar ook bij uitvaarten meer als voldoende dienende mensen op het priesterkoor hebben. Het pastorale team, maar ook de ervaren acolieten, zorgen ervoor dat nieuwe acolieten en misdienaars goed gevormd worden.

1.2 Catechese

Vroeger stond catechese vrijwel gelijk aan godsdienstonderwijs in vraag- en antwoordvorm. De ouderen onder ons hebben de oude catechismus nog uit het hoofd geleerd. Op iedere vraag was maar één goed antwoord mogelijk. Als die antwoorden 100% correct werden gegeven, dan had je een 10: je wist alles!

Deze vorm van catechese is verdwenen. Er zijn andere vormen van leren voor in de plaats gekomen. Catechese heeft nog wel steeds betrekking op kennis van en inzicht in de betekenis van de Heilige Schrift en in de leer en traditie van onze kerk, maar is daarnaast steeds sterker in het teken van de eigen ervaringen komen te staan. Catechese gaat evenzeer over onszelf als over de Bijbel.

Het onderdeel catechese neemt in onze parochies een belangrijke plaats in. In de eerste plaats omdat de Bijbel het fundament is van ons geloof. In de tweede plaats omdat meer inzicht en het uitwisselen van geloofservaringen ons geloof kan verdiepen en verrijken. Ten derde omdat het ons helpt om woorden te vinden voor ons geloof, en dat hebben we nodig om ons geloof door te geven aan de volgende generatie.

Onze kerk heeft, zeker in vergelijking tot de protestantse kerken, geen sterke traditie op het gebied van Bijbellezen, schriftuitleg en het met elkaar in gesprek gaan over het geloof. Dat komt ook in onze parochie tot uiting. Het is daarom goed om deelname aan catechese binnen de parochie te stimuleren.

Communievoorbereiding

Ieder schooljaar wordt, nadat in oktober ouderavonden zijn gehouden, eind november begonnen met de communievoorbereiding. We gebruiken hiervoor het communieproject: Gods grootste Geschenk. Voordeel van dit project is dat er door oudervellen na iedere les participatie van de ouders wordt gevraagd. De communievoorbereiding gebeurt door het pastorale team. Op één school (De Regenboog) kunnen wij terecht tijdens reguliere schooluren. De andere scholen zijn verdeelt in twee groepen waar de kinderen buitenschoolse catechese krijgen. Wel mogen we eventueel, wanneer De Polder te klein is, een ruimte van een school gebruiken. Alle communicanten worden ook verwacht in de gezinsvieringen.

Vormselvoorbereiding en jongerencatechese

Ieder schooljaar wordt, nadat in november een ouderavond is gehouden, begin januari gestart met de vormselvoorbereiding. Op de basisschool De Regenboog gebeurt dit klassikaal aan alle kinderen (ook degenen die niet het Vormsel ontvangen), bij alle andere scholen is dit buitenschoolse catechese. Wij gebruiken hiervoor een eigen project dat ontstaan is uit het voormalige project: Groeien in geloof.

Gezien het gering aantal jongeren kan dit alleen individueel gebeuren. Wel proberen we nu en in de toekomst jongeren te stimuleren om deel nemen aan activiteiten in het Bisdom of zelfs aan de Wereldjongerendagen.

Volwassenencatechese; vorming en toerusting

Vroeger was geloven voor velen een gegeven, nu is geloven een keuze. Voor die keuze is, zeker nu de positie van de kerk in de samenleving ten opzichte van vroeger gemarginaliseerd is, een sterk geloof

nodig. We moeten vragen kunnen beantwoorden die ons – meer dan vroeger – over ons geloof worden gesteld. Het is daarom goed dat we over ons geloof en onze geloofsbeleving nadenken en er met elkaar over spreken. Bij catechese gaat het niet alleen om het verwerven van kennis maar evenzeer om het leren van elkaars opvattingen en ervaringen.

Stimuleren van deelname aan catechetische activiteiten. In onze tijd hebben mensen het erg druk en moeten ze keuzes maken. Om de deelname te stimuleren is goede voorlichting van wezenlijk belang. Het gaat erom een goed beeld te geven van wat men kan verwachten. Het gaat niet alleen om het verwerven van Bijbelkennis maar om een breed scala aan onderwerpen, en het bestaat niet zozeer uit onderwezen worden, maar vooral uit onderling in gesprek zijn, ervaringen uitwisselen, bespreken van elkaars opvattingen.

De voorlichting kan onder andere via het parochieblad en de website plaatsvinden. In die voorlichting zal ruimte worden geboden om positieve ervaringen op te nemen. Een persoonlijk woord van een parochiaan die al eens heeft deelgenomen zegt soms meer dan een compleet programmaboek.

Deelname aan catecheseactiviteiten moet laagdrempelig zijn. De kosten mogen geen belemmering zijn om deel te nemen. De Polder is een goede plaats om catechese-activiteiten te houden, en zijn hiervoor altijd gratis beschikbaar.

We hebben in onze parochies twee maal reeds de geloofscursus Opnieuw Beginnen gehouden. Een zestal avonden, alwaar volwassen christenen de kans krijgen om het geloof te herontdekken en te vernieuwen.

Vanuit deze geloofscursus is een geloofsgroep ontstaan, die tweewekelijks bij elkaar komt om het geloof te delen vanuit een bijbel-tekst of andere kerkelijke onderwerpen. Het ligt in de bedoeling deze groep bij elkaar te laten komen en evt. te laten uitbreiden. Daarnaast om in de toekomst opnieuw een beginnende geloofscursus te geven.

Doopselvoorbereiding

Ouders die hun kindje willen laten dopen worden verwacht op een voorbereidingsavond. Tijdens deze avond worden de doopouders inhoudelijk voorbereid op het doopsel van hun kind.

Huwelijksvoorbereiding

Ieder jaar willen wij ook in de toekomst een voorbereiding aanbieden voor mensen die willen trouwen voor de Kerk. Dit behelst een drietal bijeenkomsten alwaar op algemene geloofsleer, sacramentenleer, de betekenis van het sacrament van het huwelijk en de relatie binnen het huwelijk, wordt ingegaan.

Evangelisatie

Het is belangrijk om ook in de toekomst als christen naar buiten te treden en om concreet te evangeliseren. Hierover willen we steeds nadenken hoe en op welke manier dit kan gebeuren. Zo willen wij b.v. jaarlijks op de braderie in Hoensbroek (bezocht door 100.000 mensen) de Kleine St.-Jan openstellen om mensen uit te nodigen deze binnen te treden en een kaarsje te ontsteken. In de kerk zijn leden van het pastorale team aanwezig voor een gesprek of voor een zegen. Ook staat er een kraampje op het plein voor de kerk met informatie over de kerk en worden er devotionalia verkocht.

1.3 Diaconie

Jezus roept zijn leerlingen op om armen de blijde boodschap te brengen. Inzet voor de minsten der zijnen hoort tot de wezenlijke opdrachten van de christengemeenschap en daarmee ook van de parochie. Diaconie kan worden omschreven als een verzameling van activiteiten die zich richt op de kerkelijke (in ons geval de katholieke) hulp aan mensen in nood, zowel ver weg als dichtbij. Bewustwording en inzet vanuit een Bijbelse visie op de sociale en politieke problemen in de samenleving zijn daarbij sleutelbegrippen. Het gaat dan om onderwerpen als vrede en gerechtigheid, milieu, armoede in Nederland en het lot van de vluchtelingen in ons land.

Diaconale inzet heeft alles te maken met gerechtigheid. De kerk heeft steeds tot taak om gerechtigheid concreet te maken in de eigen samenleving. Deze vertaalslag is vastgelegd in de sociale leer van onze kerk.

Maatschappelijk werk is in ons land ontstaan vanuit parochies en protestantse gemeenten. Kerken waren actief in de crisis van de jaren dertig toen velen werkloos waren geworden. Instellingen als het Armenbestuur (later Parochiële Caritas Instelling, PCI genoemd), de Vincentiusvereniging en de protestantse diaconie zagen in dat concrete ondersteuning in veel situaties hard nodig was. In latere jaren werden veel taken door de overheid overgenomen. Belangrijk was daarbij de invoering van de Algemene Bijstandswet. Toch betekende die professionalisering niet dat de aandacht voor diaconie verflauwde. Veel activiteiten richtten zich op projecten rond de sociale en economische ontwikkeling in de Derde wereld. Er bestond al veel langer aandacht voor missielanden en missionarissen

Ook in onze tijd zijn er nog steeds vormen van armoede. De vangnetfunctie van de overheid schiet soms tekort. Niet iedereen weet optimaal gebruik te maken van de regelingen die er zijn. Door bezuinigen op sociale uitkeringen nemen deze vormen van armoede toe en ontstaat er weer een tweedeling in de samenleving.

Een andere doelgroep voor diaconie betreft de zorg voor asielzoekers, vluchtelingen en illegalen. Uitgangspunt bij diaconale activiteiten is dat deze georganiseerd worden samen met de mensen om wie het gaat. Als werkgroep of als parochie uitdenken wat voor andere mensen het beste zal zijn, wordt als bevoogdend ervaren, dat werkt niet (meer). Diaconie vraagt om bondgenootschap: geraakt worden door de nood van de ander en samen zoeken naar mogelijkheden om deze nood te verlichten of zelfs weg te nemen.

Diaconale activiteiten nader omschreven

Diaconie betekent ook de daad bij het woord voegen; dus ook daadwerkelijke financiële steun verlenen. Jaarlijks worden in de parochies extra collectes gehouden om zo ook concreet en tastbaar inhoud te geven aan de diaconale taak. Het betreft doelen in binnen- en buitenland, veelal de Derde Wereld.

Het pastorale team bepaalt jaarlijks voor welke doelen gecollecteerd zal worden. Momenteel betreft het:

- de Vastenactie, de bekende actie in de veertigdagentijd;
- Roepingenzondag voor de Paredis-stichting
- Week Nederlandse Missionaris
- de MIVA, Missie Verkeersmiddelen Actie;
- Wereldmissiedag, Missio;

Voorts wordt op meer incidentele basis gecollecteerd voor slachtoffers in ramp- en oorlogsgebieden.

De arme kant van onze parochies

Het pastorale team en het kerkbestuur zijn van mening dat in onze parochies de wijze waarop aan diaconie inhoud wordt gegeven verder kan worden verdiept.

Hoewel de welvaart in ons land en ook in onze parochiegemeenschap relatief groot is, profiteert lang niet iedereen van die welvaart. Ook in onze gemeenschap komt veel armoede voor. Het blijkt echter lastig om mensen die op een of andere wijze in de knel zitten goed te bereiken.

Als kerkbestuur hebben we ons de vraag gesteld in hoeverre de parochies daarin een actieve rol moet spelen. Op het eerste gezicht ligt het meer op het terrein van de overheid. De burgerlijke gemeente kent veel voorzieningen. Het punt is echter dat deze voorzieningen niet bij iedereen bekend zijn. Juist op dat punt zouden de parochies een rol kunnen spelen. Op die momenten dat de reguliere steun verlenende instanties bij een schrijnend en dringend probleem om welke reden dan ook geen soelaas bieden, kan de parochiefederatie zelf bijspringen.

Schuldhelpverlening

De economische crisis van 2008 heeft gevolgen gehad voor mensen die hun baan verliezen of die op een andere wijze in de financiële problemen komen. Ook dat werpt vragen op voor ons als parochies. Zijn er in onze omgeving mensen die hierdoor in de knel komen? Welke steun kunnen we als parochie dan bieden? Zijn er knelpunten die we moeten aankaarten bij de gemeente? In hoeverre kunnen we daarbij samenwerken de andere lokale kerken?

Individuele hulpvragen

Veel mensen zullen niet snel met hun problemen bij iemand anders aankloppen. Daarom is het van belang dat de drempel om hulp te vragen bij de parochie zo laag mogelijk te maken. Meestal klopt een hulpvrager aan bij de pastoor of een diaken. Degene die hulp vraagt moet ervan uit kunnen gaan dat zijn of haar naam en de gevraagde steun niet breed bekend worden in de parochie. Slechts een kleine groep die zich buigt over de vraag of er steun verleend zal worden moet ervan op de hoogte zijn. De anonimiteit van de hulpvrager moet gegarandeerd zijn.

Voor degene die aanklopt zal de persoon namens de parochie uitzoeken welke mogelijkheden er zijn bij de overheid en hulpvragers daarover informeren. Omdat ook het invullen van formulieren voor mensen een hoge drempel kan zijn, zouden we ook daarbij hulp kunnen aanbieden. Daarnaast kunnen we de Vincentiusvereniging met de hulpvrager in contact brengen, zodat er in veel gevallen in een praktische nood kan worden voorzien.

Activiteiten voor minder bedeelde kinderen

Omdat er in onze parochies veel kinderen wonen die uit 'armere' gezinnen komen, proberen we hen via extra acties te helpen. Door actieve vraag bij plaatselijke en landelijke stichtingen en door hulp van de plaatselijke middenstand, willen wij er naar blijven streven om jaarlijks één of meerdere activiteiten voor deze kinderen aan te bieden. De afgelopen twee jaar zijn wij met deze doelgroep al naar een pretpark geweest en door financiële toezeggingen kunnen wij dit de komende jaren continueren. Daarnaast proberen we nog andere activiteiten in de toekomst te organiseren, zoals een schoolontbijt. Gebleken is dat veel kinderen niets of te weinig in de morgen te eten krijgen.

Het bezoeken van mensen

Het pastorale team en vrijwilligers gaan op bezoek bij ernstig of langdurig zieken en bij ouderen. Ook als een vrijwilliger gaat vertegenwoordigt hij of zij de Kerk en is deze op die manier het gezicht van de Kerk en van de parochie.

Als parochianen problemen hebben, kan iemand van het pastorale team, gevraagd en ongevraagd, hen opzoeken.

Het zijn niet alleen zieken en ouderen die worden opgezocht. In het bijzonder is er aandacht voor hen die na het overlijden van een partner of ander naast familielid alleen achterblijven.

Het pastorale team heeft niet altijd pasklare oplossingen. Een luisterend oor en een gesprek kan verlichting geven en verheldering van de situatie, waardoor men weer verder kan. De leden van het pastorale team hebben ook geen deskundigheid op ieder terrein.

Soms zal men overleg plegen en adviseren naar wie iemand het beste kan gaan voor specifieke hulp, bijvoorbeeld bij psychische problemen of verslavingsproblematiek.

1.4 Gemeenschapsopbouw

Ons lichaam met zijn vele delen vormt één geheel. Het oog kan niet tegen de hand zeggen: 'Ik heb je niet nodig' en evenmin het hoofd tegen de voeten: 'Ik heb jullie niet nodig.'

1 Korinthe 12: 12, 21

Onder gemeenschapsopbouw verstaan we alle activiteiten binnen de parochiegemeenschap die als doel hebben de onderlinge band en de band met de Kerk te versterken.

Gastvrijheid is de basis van waaruit we deze gemeenschapszin willen versterken. Iedereen die zich op een of andere wijze betrokken wil voelen bij de parochie, is welkom.

Het gaat om ruimte en tolerantie: we nemen elkaar niet de maat, we nemen elkaar zoals we zijn.

Een open communicatie binnen de parochie is belangrijk. Wanneer de verhoudingen open zijn en in principe alles bespreekbaar is zal er een goede sfeer in de parochie heersen.

Voorwaarde is dat gesignaleerde problemen niet worden toegedekt maar dat ze worden besproken, zodat ze niet later opnieuw, soms veel heviger, naar boven komen.

Bij open communicatie hoort tevens dat we als bestuur de parochianen bij belangrijke beslissingen betrekken. Ook dat kan de onderlinge band van de leden van de parochie versterken.

Ook waardering voor ieders betrokkenheid en inzet bij de parochie is belangrijk. Als parochiebestuur willen we dit stimuleren, en zelf het goede voorbeeld geven.

Er worden in onze parochie veel activiteiten ondernomen die onder de noemer gemeenschapsopbouw kunnen worden gebracht. Hieronder noemen we er een aantal.

Nieuwe parochianen

Nieuwe parochianen, in zoverre deze bij ons bekend worden, ontvangen een brief met een inschrijfformulier. Op dit formulier kunnen ze aangeven of ze prijs stellen op betrokkenheid bij de parochie en of ze mee willen doen met de kerkbijdrage.

Gemeenschapsopbouw en jongeren

Het betrekken van de jongeren bij de parochieactiviteiten levert een matig resultaat op. Slechts een kleine groep jongeren is daadwerkelijk betrokken bij de parochie en bij onze kerk als zodanig. Ook de al eerdergenoemde activiteiten op het gebied van de jongerencatechese bieden uiteraard een mogelijkheid om jongeren op een voor hen aansprekende manier bij de parochie te betrekken. Bovendien start er eenmaal per jaar een groep aan de voorbereidingen voor het Vormsel.

Via het parochieblad, de websites en de jongerencatechese- en vormselgroep informeren we de jongeren geregeld over activiteiten die vanuit het bisdom georganiseerd worden.

Ouderen

Wekelijks willen wij ook Eucharistievieringen blijven verzorgen in het Zorgcentrum Pius te Hoensbroek. Ook zal er jaarlijks een viering zijn alwaar de mensen aldaar in de gelegenheid zijn om de ziekenzalving te ontvangen.

Ook worden de communicanten door ons in aanraking gebracht met deze ouderen. Dit gebeurt met het feest van Sint-Maarten en met Palmpasen.

In de Emmastaete, dat weliswaar behoort tot de parochies te Brunssum, maar waar veel parochianen wonen uit onze parochies, wordt maandelijks een viering door het pastorale team gehouden.

Bedevoarten

Jaarlijks willen we ook in de toekomst een parochiebedevaart organiseren naar een Mariabedevoartplaats. Ook in de komende jaren zullen we daarom jaarlijks naar Banneux gaan. In samenwerking met de parochies van Heerlen-Noord willen we ook kijken of we jaarlijks naar Kavelaer kunnen gaan.

Daarnaast willen we mensen uitnodigen om een grotere pelgrimage te ondernemen. Hierbij wordt b.v. gedacht aan plaatsen en landen zoals Rome en Israël. Het samen 'op weg gaan' stimuleert de onderlinge band en versterkt daardoor de gemeenschap.

Koffiedrinken na de vieringen

Op zondag na de H. Mis van 11:00 uur is er gelegenheid om na te praten na de viering en met elkaar koffie te drinken. Als kerkbestuur (en pastorale team) benutten we deze gelegenheden soms om actuele informatie te geven, om de mening van de parochie te peilen over bepaalde vraagstukken of om iemand in het zonnetje te zetten voor het werk dat hij voor de parochie verricht, of verricht heeft.

Parochiefeest of vrijwilligersdag

Ook een parochiefeest heeft een positieve invloed op de onderlinge saamhorigheid binnen de parochie. Voor de vrijwilligers willen we streven om jaarlijks een dag aanbieden van waardering voor hun werk en onderlinge ontmoeting.

Parochieblad

Het parochieblad vervult een belangrijke functie op het gebied van de gemeenschapsopbouw. Er zijn geestelijke stukken, verhalen over gebeurtenissen in onze parochies en het pastorale team en het bestuur doet mededelingen en er is informatie te vinden over de vieringen.

Het is niet alleen een parochieblad met feitelijke informatie, maar voor de ontvanger ook een teken van zijn relatie met de parochie.

Het parochieblad is ook een platform voor activiteiten die niet direct vanuit de parochie worden georganiseerd maar die wel een duidelijke relatie hebben met de parochie, de kerk of het geloof. Voor de inhoud van het blad is het pastorale team verantwoordelijk. Ook met rondbrengen is een vaste groep vrijwilligers actief.

Om de onkosten te dekken, is er gelegenheid tot adverteren.

De mogelijkheid tot adverteren wordt alleen geboden aan bedrijven en instanties waarvan de activiteiten passend zijn binnen de Rooms Katholieke signatuur of in ieder geval neutraal.

Internet en communicatie

Ook op internet zijn onze parochies te vinden: www.parochieshoensbroek.nl

Hier is in wezen alle informatie te vinden over onze parochies. Bij een concrete vraag is meestal het antwoord te vinden op de website. Daarnaast staat alle actuele nieuws van onze parochies op deze site.

Daarnaast streven we ernaar om via moderne communicatiemiddelen zoals Facebook parochianen te bereiken. Bij jongeren wordt met name ook contact gezocht via een eigen groep binnen WhatsApp, wat betreft de deelnemers aan de Wereldjongerendagen.

1.5 Oecumene

Want u bent allemaal kinderen van God door het geloof, in Christus Jezus. Want allemaal bent u in Christus gedoopt, met Christus bekleed. Er is geen Jood of Griek, er is geen slaaf of vrije, het is niet man en vrouw, u bent allemaal één in Christus Jezus.

Galaten 3: 26-28

In de vorige eeuw was er in ons land sprake van een verzuilde samenleving.

Elke groepering had zijn eigen zuil, wat inhield dat men alles organiseerde op grond van een bepaalde geloofsovertuiging of levensbeschouwing. Zo hadden de katholieken hun eigen scholen, hun eigen ziekenhuizen, sportverenigingen, tv-zender en vakbond. Hetzelfde gold voor de hervormden, de gereformeerden, de socialisten en nog diverse andere groeperingen.

In de jaren zestig was de hele samenleving in beweging en vonden er in korte tijd grote veranderingen plaats. Ook aan de verzuiling kwam vrij snel een einde. Dit betekende een nieuwe situatie die tot gevolg had dat de kerken toenadering tot elkaar gingen zoeken.

Als parochie hechten we groot belang aan de oecumene. We accepteren dat er onder christenen verscheidenheid bestaat, maar er is meer dat ons bindt dan dat ons scheidt en we vinden daarom dat deze verscheidenheid geen gescheidenheid moet inhouden. We respecteren dat anderen een andere geloofsbeleving hebben en we vinden dat het gesprek aangaan over elkaars geloofsbeleving wederzijds verrijkend kan werken.

Hoofdstuk 2 Bestuurlijke thema's

2.1 Bestuur en medewerkers

Kerkbestuur

Voor alle parochies in Nederland geldt het Algemeen Reglement voor het bestuur van een parochie van de Rooms Katholieke kerk in Nederland, vastgesteld door de bisschoppen. Het bestuur van de parochie is met inachtneming van de geldende regels bevoegd om te beslissen over alle normale bestuurlijke aangelegenheden. Voor sommige beslissingen is goedkeuring van het bisdom vereist. Bestuursleden van de parochie worden door de bisschop benoemd voor een periode van vier jaar. Zij zijn terstond herbenoembaar voor eenzelfde periode. In uitzonderlijke gevallen kan de bisschop iemand na acht jaar nogmaals voor een periode van vier jaar benoemen, maar binnen onze parochie gaan we meestal ervan uit dat de zittingstermijn er dan op zit. De parochie dient zelf zorg te dragen voor de voordrachten van bestuursleden, en er bovendien op attent te zijn dat degene die in het bestuur zitting hebben ook daadwerkelijk geldig benoemd zijn.

De procedure binnen onze parochie is dat het bestuur parochianen vraagt of zij er iets voor voelen om toe te treden tot het kerkbestuur. Wie daar wel iets voor voelt kan vervolgens eerst enkele bestuursvergaderingen bijwonen voordat de persoon wordt voorgedragen voor benoeming bij de bisschop.

Voorzitter van het kerkbestuur is de pastoor van de parochie; dit is dus altijd een priester. De pastoor is kerkjuridisch gezien de eindverantwoordelijke voor het beleid van het kerkbestuur.

Het kerkbestuur bestaat voorts uit een vicevoorzitter, een secretaris, een penningmeester en de andere leden. De leden hebben ieder bepaalde aandachtsgebieden, zoals liturgie, catechese, gebouwbeheer, financiën, kerkhofadministratie, bijwonen van de regionale raad en diaconie.

Het pastorale team

Door de financiën gedwongen kon de parochiefederatie Hoensbroek vanaf 2015 nog maar één priester betalen. Dit betekende dat er geen priesterlijke assistenten naast de pastoor meer zijn. Bij verhindering van de pastoor kan een beroep gedaan worden op het pastorale team van Heerlen-Noord. Ook zijn er vier keer per jaar vergaderingen met de priesters van Heerlen-Noord en van Brunssum in de persoon van pastoor Goulmy. Op deze manier wordt er gekeken waar we samen kunnen werken en waar we elkaars hulp nodig hebben.

Onze parochiefederatie kent twee diakens die er actief zijn. Doordat beide diakens een pensioengerechtigde leeftijd hebben zijn ze dagelijks inzetbaar en kunnen ze op veel vlakken de pastoor ondersteunen.

Vrijwilligers

Een parochiegemeenschap kan niet zonder een groep mensen die zich voor langere tijd voor die gemeenschap inzet. Alleen dan kunnen we plannen die we hebben succesvol uitvoeren. Een actiepunt dat voor alle beleidsterreinen van belang is, is dan ook: hoe houden we ook in de toekomst voldoende vrijwilligers? Actief benaderen we daarom steeds mensen om zich als vrijwilliger in te zetten. Tot nu toe lukt het ons voldoende vrijwilligers op allerlei gebied in te zetten. Mensen binnen onze parochies willen graag tot een gemeenschap behoren en zijn vaak bereid om zich er voor in te zetten. Door deze houding vertrouwen we erop dat we ook in de toekomst van voldoende vrijwilligers blijven voorzien.

2.2 Financieel beleid

De inkomsten en uitgaven vallen in verschillende categorieën uiteen.

De belangrijkste opbrengsten zijn de vrijwillige bijdragen van eigen parochianen en de opbrengsten uit verhuurd onroerend goed.

De belangrijkste kosten zijn: de personeelskosten, verplichte afdrachten (onder andere aan het bisdom), kosten van onroerend goed, beheerskosten en de kosten rondom de vieringen en het pastoraat.

De laatste jaren is het rendement uit het vermogen minimaal geweest. De komende jaren hebben we weer meer rendement uit het vermogen, daar dit vermogen door een erfenis en verkoop van panden aanzienlijk gegroeid is.

De afgelopen jaren zijn de uitgaven door bezuinigingen flink gedaald. We hebben hierdoor een sluitende begroting gekregen en willen de komende jaren hierop toezien dat deze trend zich kan voortzetten.

2.3 Gebouwbeheer

De kerkgebouwen, de pastorie en de parochieruimte De Polder bieden onderdak aan een breed spectrum van kerkelijke activiteiten. Een goed rentmeesterschap is derhalve zeer belangrijk.

De inbreng van vrijwilligers in dit proces is van onschatbare waarde.

Groot onderhoud van de kerken zal in de komende jaren waarschijnlijk niet nodig zijn. Toekomstige onderhoudswerkzaamheden zijn vastgelegd in een meer jaren onderhoudsplan. De kosten van deze werkzaamheden kunnen in dat geval gedeeltelijk via subsidies vergoed worden.

De portefeuille voor het beheer van de gebouwen en omliggende percelen is in handen van één van de bestuursleden. Deze kan benaderd worden als er vragen of wensen zijn die binnen dit kader vallen. Vanuit het bestuur worden ook firma's benaderd om bepaalde werkzaamheden te verrichten, met name indien deze niet door parochianen uitgevoerd kunnen worden in verband met veiligheid, complexiteit of monumentenstatus (Kleine St. Jan).

2.4 Van federatie naar fusie

In de Nederlandse bisdommen komt het regelmatig voor dat parochies worden samengevoegd of dat kerkgebouwen gesloten worden. Terugloop in aantal parochianen en kerkgangers, gebrek aan priesters en diakens en financiële tekorten kunnen hier de aanleiding toe zijn. In Hoensbroek zijn reeds een viertal kerken gesloten. De Grote en de Kleine St.-Jan zullen zeker behouden blijven en zijn nu de kerken voor de gehele Parochiefederatie. Voor een tweetal gesloten kerken (St.-Joseph en H. Hart) zoeken wij in overleg met het Bisdom een herbestemming. Voor twee andere kerken (Christus' Koning en O.L.V. Maagd der Armen) is reeds een herbestemming gevonden.

Omdat er in binnen onze parochies nog alleen maar de Grote - en de Kleine St.-Jan zijn om ter kerke te gaan, willen we graag van een federatie een fusie maken.

In de beleving van de mensen horen ze nu tot de parochie St.-Jan Evangelist, nadat hun eigen kerk aan de eredienst onttrokken is. Over het algemeen zijn de getrouwe kerkgangers overgaan van hun gesloten kerk naar de huidige twee overgebleven kerken. De namen van hun voormalige kerken worden in hun beleving niet meer gebruikt.

Bij dit gevoel van de mensen willen we aansluiten als kerkbestuur. Al lang is binnen onze parochies alles samen en zijn parochianen van de diverse parochies, maar ook de vrijwilligers volledig geïntegreerd. De St.-Janskerken zijn ook hun kerken geworden.

Daarom willen we tot een volledige fusie komen en de namen van de voormalige kerken en parochies ook laten vervallen, zodat de huidige eenheid die ontstaan is ook wordt uitgedrukt in één gezamenlijke naam. De oudste parochie waaruit in het verleden alle overige parochies met kerken zijn ontstaan: De Heilige Johannes Evangelist.

2.5 Klachten

We gaan ervan uit dat iedereen zijn best doet om zijn taken binnen de parochies goed uit te voeren, daarover duidelijk te communiceren en met iedereen rekening te houden. Toch zal het af en toe voorkomen dat men niet tevreden is over het functioneren van het bestuur als geheel, van een individueel bestuurslid, van het pastorale team of van een ander die taken verricht ten behoeve van de parochie. In dat geval dient men in eerste instantie met de betrokken persoon zelf contact op te nemen. Als dit niet tot een oplossing leidt kan men de klacht neerleggen bij (de vicevoorzitter van) het kerkbestuur. Uiteraard is het ook plezierig om positieve punten te horen!